

alparc

mreža
perspektive

Poročilo o delu 2011/12

e u i b e s v

1. Predsednikova besedastr. 3

2. Kaj je ALPARC?str. 4

3. Kako deluje ALPARC ?str. 5

4. Poglavitne dejavnosti, izvedene v letih
2011-2012str. 6

– Biotska raznovrstnost in ekološka
povezanoststr. 6

– Regionalni trajnostni razvoj in kakovost
bivanjastr. 7

– Komunikacija in okoljsko
izobraževanjestr. 8

– Življenje mreže ... (str. 9)

5. Dejavnosti mreže v številkahstr. 10

6. Spominjanje: zgodovina nastanka
mreže ALPARCstr. 12

7. Razvoj in delovanje: skupaj naprej

– Zakaj je potreben nadaljnji razvoj mreže
ALPARC?str. 13

– Ustanovitev društva Alparcstr. 14

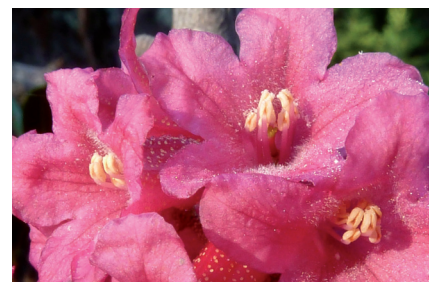
– Nove usmeritve in organizacija dejavnosti
mreže ALPARCstr. 14

– Koristi mreže ALPARC za zavarovana
območja v Alpahstr. 15

8. Ekipa delovne enote mreže
ALPARCstr. 15

© Parco naturale Dolomiti di Sesto - Ghedina

© Parc National Svizzer - Hans Lozza

© Parc national des Ecrins - Marc Corail

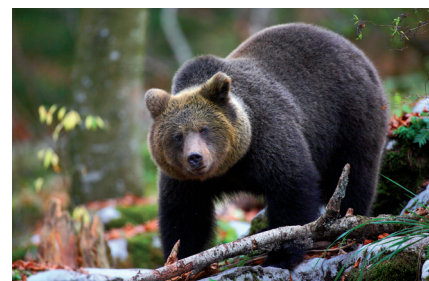
© Parc national de la Vanoise - Alexandre Garnier

© Nationalpark Hohe Tauern - Ferdinand Rieder

© Ufficio Parchi naturali Alto Adige - Josef Hackhofer

© Triglavski Narodni park - Dan Briški

Predsednikova beseda

Dragi prijatelji, sodelavci, pokrovitelji in podporniki Mreže zavarovanih območij v Alpah ALPARC,

z veseljem vam predstavljamo novo Poročilo o delu, ki zajema delo v zadnjih dveh letih, na splošno pa tudi aktivnosti, izvedene v zadnjih 16 letih, in ki ponazarja različne usmeritve razvoja Mreže.

Naš program dela je bil sprejet na XI. Alpski konferenci, ki se je odvijala 8. in 9. 3. 2011 na Brdu pri Kranju.

V kontekstu naše osrednje teme "Biotska raznovrstnost in ekološka mreža" smo uspešno do konca izpeljali projekt Alpski prostor ECONNECT, s čimer smo hkrati okrepili delo pilotnih regij. Nudili smo podporo aktivnostim Platforme "Ekološko omrežje" Alpske konvencije in tako še naprej gradili sodelovanje Alp in Karpatov.

S prireditvami in akcijami, v katerih so sodelovali številni različni akterji, smo začeli s pomembnim delovnim področjem, ki je še posebej pomembno za prihodnost, in sicer z vlogo, nalogo in funkcijo zavarovanih območij v trajnostnem regionalnem razvoju.

Kot enega od navzven opaznih rezultatov sodelovanja na področju komunikacije in okoljskega izobraževanja predstavljamo javnosti novo multivizijo o alpskih zavarovanih območjih, ki je plod skupnega razvoja zavarovanih območij.

Mreža ALPARC obstaja že 16 let, kar je odlična priložnost, da se ozremo nazaj in predstavimo nekaj pomembnih podatkov in datumov, predvsem pa, da izpostavimo najpomembnejše funkcije naše delovne enote v Chambéryju.

Ker pa se moramo razvijati še naprej, vas vabim, tako kot že v preteklosti, da še naprej sodelujemo. Prvi korak v tej smeri bo ustanovitev društva ALPARC, skupaj z razvojem novih struktur in načinov delovanja.

Najprej bi se rad osebno zahvalil vsem našim finančnim podpornikom in institucionalnim partnerjem, predvsem Franciji in njenima alpskima regijama Provansa-Alpe-Azurna obala in Rona-Alpe. Nadalje pa se za dobro opravljeno delo zahvaljujem vsem sodelavkam in sodelavcem Pisanre za zavarovana območja Task Force. Vsi skupaj pa se zahvaljujemo vsem upravljavcem zaščitenih območij in drugim partnerjem ter vsem vam, ki ste nam s svojo pomočjo omogočili uspešno izvedbo našega programa dela. Na podlagi tako pozitivne skupne bilance se lahko s še večjo zagnanostjo zavzamemo za prihodnost, Alpe in Alpsko konferenco.

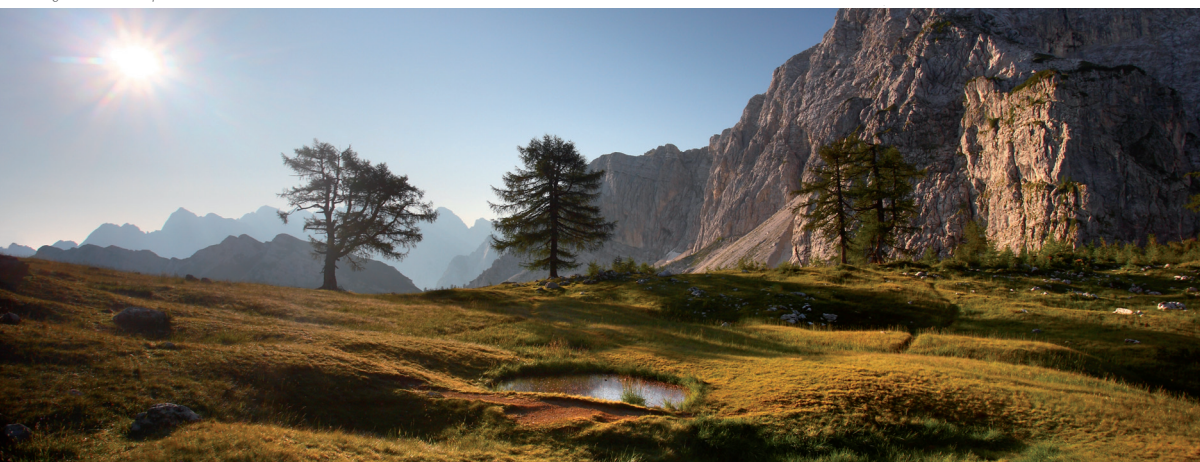
V prihodnje še naprej računamo na vaše sodelovanje in podporo, zato da bomo lahko uspešno izvedli vse spremembe, ki so pred nami.

Želimo vam prijetno branje!

Dr. Michael Vogel

Predsednik ALPARC-a

Poročilo o delu 2011/12

Mreža zavarovanih območij v Alpah

© Parc National Svizzer - Hans Lozza

© Nationalpark Hohe Tauern - Andreas Rofner

© ALPARC

© Parc national de la Vanoise - Patrick Folliet

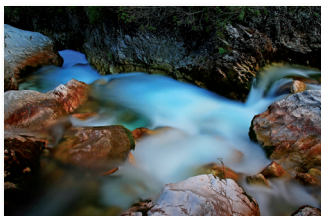
© Ufficio parchi naturali Alto Adige - Josef Hackhofer

© ALPARC

© ASTERS - Geoffrey Garcel

© Triglavski Narodni park - Dan Briški

→ **M**reža zavarovanih območij v Alpah – **mednarodna vladna organizacija**, ustanovljena na pobudo Francije z namenom uresničevanja Alpske konvencije, zlasti njenega protokola »Varstvo narave in urejanje krajine«.

→ **D**ejavna v **osmih državah**: Avstriji, Franciji, Nemčiji, Italiji, Kneževini Lihtenštajn, Kneževini Monako, Sloveniji in Švici.

→ **P**ovezuje **skoraj 1000 zavarovanih območij** (14 narodnih parkov, 80 regionalnih parkov, 350 naravnih rezervatov, 10 biosfernih rezervatov in več kot 500 drugih zavarovanih območij v Alpah).

→ **P**redstavlja 25 % celotnega območja izvajanja Alpske konvencije.

→ **S**odeluje z **več kot 200 upravljavci** zavarovanih območij z vse alpske regije.

→ **M**ed leti 1997 in 2012 je organizirala **več kot 500 dogodkov**, konferenc, delavnic, tematskih izletov in izobraževalnih srečanj, namenjenih osebju zavarovanih območij, z nad 10.000 udeleženci.

→ **D**elo za urejanje spletnih strani, razstav in publikacij (več kot 100 samostojnih in sozaložniških izdaj) poteka v **štirih alpskih jezikih** (francoščini, nemščini, italijanščini in slovenščini) in občasno v angleščini.

→ **R**azpolaga z **močnim orodjem upravljanja geografskih informacij** (SIG) za kartografsko predstavitev zavarovanih območij.

→ **R**azvija **inovativna sredstva** komuniciranja z mednarodno javnostjo (Virtualni obisk Alp – ViViAlp, Multivizija »Za Alpe«, razstavi »Skrivnostne gore« in »Vrnitev divjine« ...).

→ **N**jene dejavnosti spodbuja **mednarodna in večjezična ekipa s šestnajstletnimi izkušnjami** na področjih: vodenja projektov, vključno s projekti EU; mednarodne politike varstva narave in urejanja prostora; sodelovanja z ministrstvi, lokalnimi skupnostmi, nevladnimi in znanstvenimi organizacijami; koordinacije mednarodnih delovnih skupin ...

→ **S**pecializirana je za **aktualne teme**, kot so ekološka povezanost, instrumenti upravljanja zavarovanih območij, trajnostni turizem, mehka mobilnost, ekološka gradnja, sredstva mednarodne komunikacije in projekti okoljskega izobraževanja, sodelovanje z drugimi gorskimi masivi, zlasti s Karpati ...

→ **I**emelji na **postopkih demokratičnega odločanja** v okviru **sedemnajstčlanskega** Mednarodnega izvršnega odbora Alparca, ki ga vodijo trije demokratično izvoljeni predsedniki.

→ **F**inancirajo jo **Francija in njeni alpski regiji Provansa-Alpe-Azurna obala in Rona-Alpe**, finančno podporo posameznim projektom pa dajejo Nemčija, Švica ter Kneževini Lihtenštajn in Monako.

Delovanje mreže ALPARC

Pričevanja

»Zame so pomembni stiki in izmenjave z drugimi upravljavci zavarovanih območij.«

Heinrich HALLER,
direktor Švicarskega narodnega parka / SL

© Parco naturale Sciliar Catinaccio - Maurizio Bedin

Alparc, Mreža zavarovanih območij v Alpah, združuje velika zavarovana območja vseh kategorij na območju izvajanja Alpske konvencije.

Mreža je bila oblikovana leta 1995 s ciljem uresničevanja skupnih projektov, izmenjave znanj in izkušenj, ovrednotenja učinkovitosti metod upravljanja ter organizacije srečanj zaposlenih v zavarovanih območjih v okviru tematik, ki segajo od upravljanja favne in regionalnega razvoja do vprašanj podnebnih sprememb.

Cilje Mreže Alparc opredeljuje **Mednarodni izvršni odbor** (MOI), ki ga sestavljajo direktorji alpskih zavarovanih območij. Njegova sestava temelji na različnosti ter številu zavarovanih območij v posamezni alpski državi. Mednarodni izvršni odbor na osnovi prioriteta in zahtev alpskih zavarovanih območij sprejema glavne smernice mednarodnega delovanja.

Mednarodni izvršni odbor izvoli **predsednika in dva podpredsednika**, ki uradno predstavljajo mrežo Alparc.

Glavne odločitve in izbor poglobitvenih tem za sodelovanje se vsaki dve leti predstavijo na **generalni**

skupščini, na kateri se zberejo vsi predstavniki zavarovanih območij v Alpah. To je največje srečanje upraviteljev zavarovanih območij v Alpah, ki simbolizira sodelovanje med narodnimi, regionalnimi in naravnimi parki, naravnimi rezervati, biosfernimi rezervati in številnimi drugimi kategorijami zavarovanih območij.

Koordinacijska pisarna, Task Force zavarovana območja pri Stalnem sekretariatu Alpske konvencije (delovna enota mreže), skrbi za izvajanje dejavnosti Alparca.

Nacionalne delovne skupine spremljajo tekoče delo koordinacijske pisarne za zavarovana območja in pomagajo pri izvedbi skupnih projektov ob podpori sodelujočih v svojih državah in regijah v Alpah.

Delo v okviru Alparca je v največji možni meri uresničeno v vseh štirih alpskih jezikih, kar vsakomur omogoča, da se izraža, objavlja ter sodeluje pri projektih v lastnem jeziku.

© Triglavski Narodni park - Dan Briški

Pričevanja

[...] »ALPARC zame predstavlja pomemben vir informacij od drugod. Če si del ekipe nekoga narodnega parka, se pogosto srečuješ s problemom, da vsak dan več kot 95 % časa delaš v istem majhnem merilu in na istem ozemlju – tistem, ki ga predstavlja domači park. Zato so informacije ali primerjave, ki jih dobiš od drugod, zelo pomembne.«

Erich Weigand, Narodni park Kalkalpen /A

Pričevanja

»ALPARC je odlična podlaga za izmenjavo znanja in izkušenj, zlasti za naš naravni park, ki je zelo majhen [...]. Mreža nudi sijajne možnosti sodelovanja, kakršna je zdaj potekajoči projekt ViViAlp. Vodenje Alparcovega projekta je profesionalno in učinkovito, skupaj izdelani proizvodi so na visoki kakovostni ravni. Ekipi Alparca se želim zahvaliti za njeno veliko podporo.«

Rolf Eberhardt,
direktor Naravnega parka Nagelfluhkette e.V. /D

© Parc National Suisse - Hans Lozzo

Poglavitne dejavnosti, izvedene v letih 2011-2012

Delovne prioritete Alparca se določijo v dogovoru z vsemi člani mreže in so organizirane okrog treh velikih smeri delovanja:

- biotska raznovrstnost in ekološke mreže,
- regionalni razvoj in kakovost življenja,
- skupno komuniciranje in okoljsko izobraževanje.

Delovni program Alparca prispeva k uresničevanju različnih točk protokolov in prioritetenih zahtev Alpske konvencije.

© Parc National Suisse - Hans Lozza

1. Biotska raznovrstnost in ekološke mreže

Številne dejavnosti, ki so bile izvedene v letih 2011-2012, so bile usmerjene k pospeševanju alpske biotske raznovrstnosti in k razvoju alpske ekološke mreže. Alpe so vrhunski prostor biotske raznovrstnosti v Evropi, zato ima alpski masiv še posebno odgovornost, da varuje to izredno dediščino flore in favne, edinstveno glede na številne vrste. Isti cilj imajo zavarovana območja, ki so se v Alparcu povezala prav z namenom skupnega reševanja globalnih izzivov. Uresničevanje ekoloških mrež je del strategij varstva divjine, zato si zavarovana območja prizadevajo za izboljševanje ekološke povezanosti v Alpah.

Pričevanja

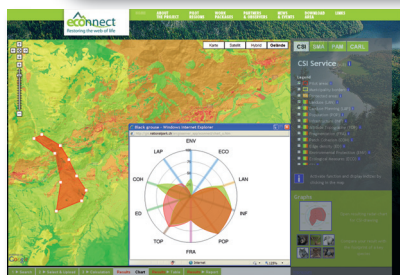
»Kot nekdanja predsednica platforme za ekološko omrežje Alpske konvencije (2009-2010) mislim, da je bil Alparc s svojimi prispevki k uresničevanju čezalpske ekološke mreže motor in spodbujevalni dejavnik za ozaveščanje o tej temi na področju Alp.«

Marie-Odile GUTH,
Generalni svet za okolje in trajnostni razvoj - CGEDD, /FR

»Alparc zagotavlja skupno vidnost te mreže zavarovanih območij z uresničevanjem različnih komunikacijskih prispevkov, pa tudi z izvajanjem projektov na teritoriju, kakršen je projekt ECONNECT.«

Christian SCHWOEHRER, Direktor ustanove Asters, /FR

© ECONNECT

→ ECONNECT, projekt evropskega teritorialnega sodelovanja (Alpski prostor), pomeni ...

- 21 konkretnih ukrepov za ekološko povezanost, uresničenih v 7 pilotnih regijah;
- skupno orodje za kartografsko analiziranje ekološke povezanosti (JECAMI);
- sodelovanje v številnih mednarodnih partnerstvih različnih sektorjev z namenom uresničevanja alpske ekološke mreže.

© ALPARC

→ Platforma za ekološko omrežje Alpske konvencije pomeni ...

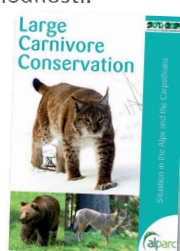
- 8 uradno potrjenih pilotnih regij za ekološko povezanost;
- politično podporo uresničevanju alpske ekološke mreže, ki jo predvideva Alpska konvencija;
- perspektivo vključitve še drugih pilotnih regij v prihodnosti.

© ALPARC

→ Sodelovanje Alpe - Karpati pomeni ...

- sodelovanje s 36 narodnimi parki in drugimi zavarovanimi območji v Karpatih;
- izmenjave o novih temah na področju varstva narave in zlasti izmenjave o metodah uresničevanja ekološke mreže;
- instrumente komunikacije in raziskovanja na področju velikih plenilcev; prispevke za uresničevanje ekološkega koridorja Alpe - Karpati.

2. Regionalni razvoj in kakovost življenja

Regionalni razvoj je eden izmed bistvenih dejavnikov kakovosti življenja prebivalcev Alp. Danes je bolj kot kdaj prej pomembno, da v ta razvoj vključimo strategije in politiko, ki naj omogočajo izboljševanje kakovosti življenja. Alparc želi s konkretnimi projekti dati svoj prispevek k uresničevanju tega cilja.

© ALPARC

→ **Usmerjenost k novim dejavnostim: zavarovana gorska območja v Evropi želijo igrati vse bolj dejavno vlogo na področju regionalnega razvoja.**

- Delavnica »Zavarovana območja kot instrumenti regionalnega razvoja« od 13. do 15. oktobra 2011 v Chartreusu (F).
- Več kot 30 znanstvenikov in strokovnjakov za upravljanje zavarovanih območij iz vse Evrope je razpravljalo o vlogi, ki jo imajo gorska zavarovana območja v regionalnem razvoju teritorija.
- Ekonomski viri zavarovanih območij so dandanes povezani predvsem z **dodano vrednostjo zaradi ekološkega turizma**.
- V prihodnosti se bo raziskovanje moralo vse bolj posvečati ekonomskim virom, ki jih ustvarjajo parki (eko-sistemske in kulturne storitve itd.), sodelovanju regionalnih akterjev (percepcija, sprejemanje, različne ravni upravljanja) in spremembam regionalnega upravljanja (prilagoditveni ukrepi; scenariji, povezani s podnebnimi in demografskimi spremembami itd.).

→ **Ekološka gradnja v Alpah: izleti za ogled in izobraževanje ...**

- tridnevni izlet od 2. do 4. novembra 2011;
- **40 udeležencev iz šestih alpskih držav**;
- 4 obiskane države: Nemčija, Avstrija, Švica, Lihtenštajn;
- analiza družbeno-kulturnega, gospodarskega in političnega konteksta, kar omogoča vzpostavitev obsežne in celovite strategije ekološke gradnje ob upoštevanju lokalnih virov in znanj;
- **vključevanje tradicionalnega znanja v sodobne metode gradnje in obnove.**

© ALPARC

→ **Obnovljivi viri energije v alpskih parkih – spori glede uporabe virov, neizogibni ukrepi in možne rešitve:**

- **podatki iz 21 parkov** v alpskem loku;
- projekt, ki ga je izvedla Švicarska akademija znanosti (SAS) v sodelovanju z Mrežo zavarovanih območij v Alpah (ALPARC) in ob sofinanciranju Zveznega urada za okolje (OFEV);
- **večina sporov je povezanih z vetrno in vodno energijo** (projekt Recharge Green v okviru programa ETC »Alpski prostor«, ki ga razvijata predvsem CIPRA International in ALPARC, bo iskal odgovore na te nove izzive; projekt se bo začel jeseni 2012);
- poročilo je na voljo v treh jezikih (nemščini, francoščini in italijanščini) in ga je mogoče naložiti z naslova www.parkforschung.ch.

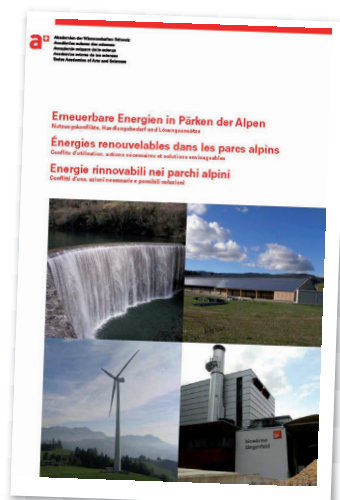
© ALPARC

Pričevanja

»Brez Alp ni prebivalcev Alp. Alpe pa potrebujejo Alparc. Enačba je torej preprosta: **prebivalci Alp potrebujejo Alparc!**«

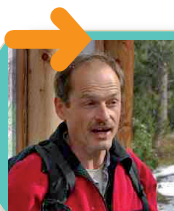
Alexandre MIGNOTTE, Direktor Mednarodne komisije za varstvo Alp – CIPRA, /FR

3. Skupno komuniciranje in okoljsko izobraževanje

Vselej je bil eden izmed najpomembnejših ciljev mreže ALPARC seznanjanje javnosti z alpskimi zavarovanimi območji, kot tudi ozaveščanje glede varovanja Alp in torej glede vloge, ki jo imajo zavarovana območja. V zadnjih letih je ALPARC okreplil svojo komunikacijsko strategijo z namenom, da nagovori vse širši krog javnosti. **Bistvenega pomena je namreč, da vsakdo prispeva svoj delež k varovanju in ovrednotenju skupne dediščine, ki jo predstavljajo Alpe.** Dandanes, na podlagi velikih mednarodnih pobud in branja dokumenta »Prihodnost, ki si jo želimo«, ki je bil sprejet v Rio na zadnji konferenci Združenih narodov o trajnostnem razvoju (RIO+20), se še močneje zavedamo pomembnosti **učinkovitega skupnega prizadevanja vseh alpskih akterjev na področju tovrstnega izobraževanja.**

Pričevanja

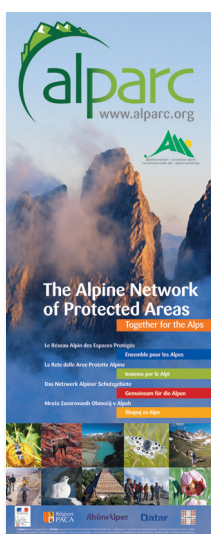
»Po zaslugi skupnega komuniciranja, ki ga je uvedel ALPARC in ki ga prej ni bilo, sta se med alpskimi zavarovanimi območji v zadnjih letih vzpostavila nova kolektivna identiteta in nov občutek pripadnosti.«

Hans LOZZA, Švicarski narodni park /CH

»Zavarovana območja pogosto delujejo »v solu«, tako da izmenjava problemov in skupno iskanje rešitev lahko res pomenita krepilni zalogaj svežega zraka. Alparc zares predstavlja pomembno referenčno točko pri našem delu.«

Cristina DEL CORSO, Narodni park Gran Paradiso, /IT

→ Skupno komuniciranje zavarovanih območij mreže ALPARC:

- strategija skupnega komuniciranja in enotna grafična podoba;
- internetno mesto www.alparc.org v petih jezikih, ki vsebuje: vire in publikacije, ki jih je mogoče naložiti; redno posodobljene novice (mednarodne, o Alpah, o Alparcu in o zavarovanih območjih); koledar Alparc-ovih prireditev in prireditev v zavarovanih območjih, tako alpskih kot drugih, mednarodnih;
- e-novice, urejane 4-6 krat letno v petih jezikih in poslane več kot 3000 naročnikom;
- zbirka 64 poštnih razglednic, ki večinoma predstavljajo zavarovana območja mreže in ki so na voljo v centrih za obiskovalce;
- informacijski paneli in potovalne razstave, ki so na razpolago zavarovanim območjem (Biotska raznovrstnost, Skrivnostne gore, Vrnitev divjine itd.);
- razne tematske publikacije v petih jezikih, ki so na razpolago zavarovanim območjem.

→ Sredstva za ozaveščanje in seznanjanje z Alpami:

Multivizija pomeni ...

- 20 partnerjev projekta, ki upravlja z okrog 60 zavarovanimi območji v šestih različnih alpskih državah;
- 23 minut potovanja po raznolikosti Alp s pomočjo podob in glasbe;
- kolektivna premiera na evropski dan parkov, 24. maja 2012, pri partnerjih projekta, razporejenih po celotnem loku Alp;
- skupno orodje, ki je na razpolago vsem zavarovanim območjem v Alpah;
- projekcija (v petih jezikih) je prilagojena centrom za obiskovalce in raznim prireditvam v parkih;
- ozaveščanje najširše javnosti (primerno za družine) o varovanju Alp in o dejavnostih mreže zavarovanih območij.

Razglednica Multivizija

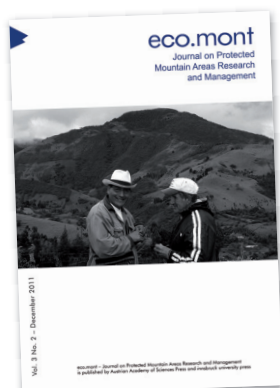
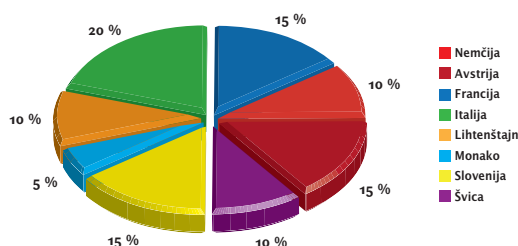
© ALPARC

Pričevanja

»... tehnično partnerstvo, ki že več let obstaja med našima mrežama (ALPARC in REEMA), je izredno učinkovito. Skupno delo nam omogoča prihranek s časom in sredstvi.«
Isabelle ROUX, REEMA /FR

Kraji prireditev v letih 2001–2011

© Parc national de la Vanoise - Christian Neumüller

→ ViViAlp pomeni ...

- instrument za odkrivanje alpskega loka in njegovih bogastev (v petih jezikih);
- 30 zavarovanih območij v šestih alpskih državah;
- 17 postaj ViViAlp v šestih alpskih državah;
- ena premična postaja, ki jo je mogoče uporabiti na prireditvah;
- ena spletna različica Google Earth v petih jezikih;
- leta 2012 bodo v Alpah nameščene tri nove postaje ViViAlp.

→ Kartografija alpskih zavarovanih območij: Alparcov geografski informacijski sistem

- Podatkovna zbirka, ki je na razpolago našim partnerjem in ki vsebuje različne informacije o zavarovanih območjih v Alpah: do danes obsega med drugim podatke iz 14 narodnih parkov in 73 regionalnih naravnih parkov. Opravljeno je bilo obsežno delo posodabljanja in popravljanja, tako s semantičnega kot s topološkega vidika.
- Na podlagi teh podatkov je mogoče izdelovati **tematske zemljevide** (na primer: o različnih kategorijah zavarovanih območij, o površinah in načinih uporabe tal itd.) z namenom, da se upraviteljem pomaga bodisi pri njihovem vsakdanjem delu bodisi pri ugotavljanju elementov, ki pridejo v poštev pri projektih s čezalpskimi razsežnostmi. Poleg izdelave zemljevidov je mogoče to orodje uporabiti tudi za izdelavo vrste **celovitih statistik o zavarovanih območjih**.
- Ti zemljevidi predstavljajo tudi podlago za izdelavo atlasa zavarovanih območij v Alpah, ki je trenutno v razvoju. Atlas bo najprej izšel v elektronski obliki.

→ Delovna skupina »izobraževanje o gorskem okolju«

Delovna skupina »izobraževanje o gorskem okolju v alpskih zavarovanih območjih«, oblikovana leta 2009 v sodelovanju z mrežo REEMA, nadaljuje svoje delo s pripravami na **drugo srečanje, ki bo potekalo oktobra 2012** v narodnem parku Hohe Tauern z namenom opredelitve perspektiv in možnih skupnih projektov.

4. Življenje mreže ...

- Mednarodni izvršni odbor Alparca se je v letih 2011–2012 petkrat sestel, v naslednjih mestih: Triesenberg (FL), Berchtesgaden (D), Monako (MC), Bern (CH) in Cortina d'Ampezzo (I). Te sestanke so dopolnjevala srečanja Državnih organizacijskih odborov v različnih državah.

→ **Informacijsko okence, odprto za vse:** vprašanja, ki se tičejo alpskih zavarovanih območij, dokumentov, kontaktnih informacij, obvestil in zlasti razpisov za projekte, prošnje za prevode in za vključitev v mrežo ...

→ Instrumenti upravljanja, namenjeni zavarovanim območjem

Praktični instrument: **indikatorji za merjenje učinkovitosti ukrepov upravljanja**. Delavnica v dneh od 16. do 18. marca 2011 v Marbachu (CH)

- Več kot 30 udeležencev iz Švice, Nemčije, Italije in Avstrije je izoblikovalo skupni instrument po meri alpskih dežel ...
- ... za **evalvacijo ukrepov upravljanja**: vprašanje, na katerega si morajo zavarovana območja vse pogostejše odgovorjati ...
- in za **omogočanje večje preglednosti in transparentnosti upravljanja** v odnosu do administrativnih zahtev in zunanjih finančnih partnerjev ...
- ... na te potrebe odgovarja instrument, ki ga je mogoče naložiti in ki je **preveden v vse alpske jezike in angleščino**. Oglejte si ga na spletnem naslovu <http://si.alparc.org/ressources/nase-publikacije>.

→ Raziskovanje v zavarovanih območjih: eco.mont

- Revija »eco.mont« je rezultat skupne pobude Mreže zavarovanih območij v Alpah (ALPARC), Mednarodnega znanstvenega odbora za raziskovanje Alp (ISCAR), avstrijske Akademije za znanost (ÖAW) in Univerze v Innsbrucku.
- Namen revije je obravnavanje tem, ki se tičejo raziskav »v« in »o« zavarovanih območjih v Alpah ter njihovega upravljanja, ne da bi bila pri tem izključena druga gorska zavarovana območja v Evropi in po svetu.
- »eco.mont« izhaja dvakrat na leto v elektronski in tiskani različici.
- Udeležba pri pripravah na **Simpozij o raziskovanju v alpskih zavarovanih območjih**, v sodelovanju s platformo ISCAR-P, ki bo potekal leta 2013 v parku Hohe Tauern (Mittersill).

→ pa tudi ... ganljiva srečanja!

Memorial Danilo Re ...

- priložnost za izmenjave, srečevanja, razmišljanja o skupnih projektih partnerstva ... ali zato, da preprosto začutimo našo »povezanost« – skupaj za Alpe!
- leta 2011 v Triglavskem narodnem parku: 42 alpskih ekip in 2 karpatski ekipi (romunska in srbska);
- leta 2012 v parku Adamello: 39 ekip iz različnih alpskih parkov (glej nadaljevanje) je navdušeno sodelovalo pri bogatem in raznolikem programu;
- leta 2013 bo potekalo srečanje v narodnem parku Vanoise (F);
- tematsko srečanje, na katerem lahko parkovni nadzorniki poglobijo znanje o nekaterih temah, koristnih za njihovo vsakdanje delo; priložnost za izmenjavo in izobraževanje.

Dejavnosti mreže v številkah

Pričevanja

»Alparc omogoča odpiranje navzven, zlasti majhnemu zavarovanemu območju, kakršno je naše, ki ima bolj lokalni značaj, ne pa narodni ali čezmejni.«

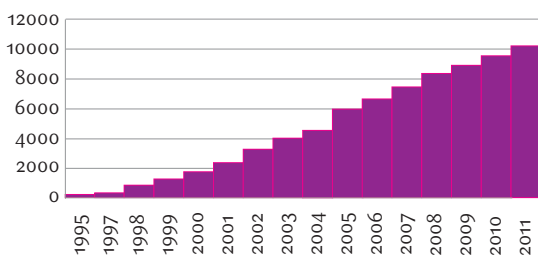
Massimo Bocca, Narodni park Mont Avic, /IT

© Parc National Svizzer - Hans Lozza

Mreža ALPARC, ki deluje že 16 let, organizira številne prireditve, dogodke, delavnice in delovne skupine, izobraževalne izlete, simpozije in seminarje, namenjene prednostno osebju alpskih zavarovanih območij. Po zaslugi svoje dinamičnosti je ALPARC od svoje ustanovitve na teh prireditvah zbral več kot 10.000 udeležencev.

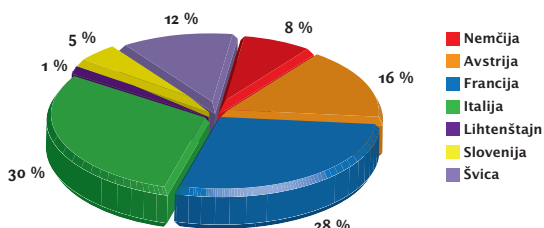
→ Skupno število udeležencev

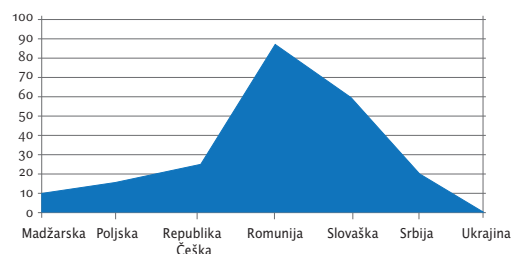
© Parc national des Ecrins - Rodolphe Papet

Od leta 1998 naprej imajo Alparcove prireditve posebno močan porast, tako z vidika števila prireditev kot z vidika držav, ki se teh prireditev udeležujejo. Razvrstitev po državah je naslednja: države Alpske konvencije (ki gostijo in organizirajo 88 % prireditev), države Karpatske konvencije (4 % prireditev), druge države, ki niso udeležene v nobeni od obeh konvencij (7 %). Bogastvo informacij in znanja mreže ALPARC torej ni omejeno na ozemlje Alp, temveč se širi v veliko širši prostor, na Karpate in v še druge države, kot sta Združeno kraljestvo in Norveška.

→ Države, vključene v projekte

→ Udeleženci iz držav Karpatske konvencije na prireditvah mreže ALPARC

ALPARC je bil sposoben ustvariti mrežo izmenjav in sodelovanja med zavarovanimi območji v Alpah ter povezavo prek celotne Evrope. To mu je uspelo z njegovimi prireditvami, pa tudi po zaslugi informacij, ki jih je koordinacijska ekipa »Task Force zavarovana območja« dajala na razpolago vsem alpskim deželam in vsem partnerjem, ki delujejo na področju varovanja biotske raznovrstnosti in alpske narave (glej nadaljevanje).

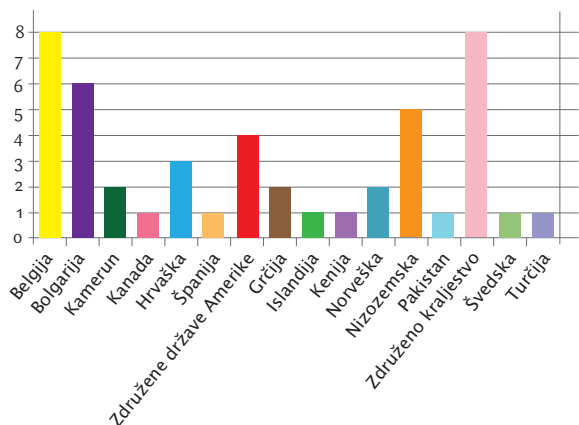
→ Najpomembnejši projekti Alparca v zadnjih letih

ViViAlp 2												
Multivizija												
Econnect (EU : ETC Alpski prostor, partner)											*	
Iniciativa za ekološki kontinuum												
Zavarovana območja v Alpah: pravilni svet												
Alpencom (EU : Inter- reg Alpski prostor, vodilni partner)												
Skrivnostne gore												
Habitatp (EU : Interreg Alpski prostor, sode- lovanje)												
*ALPARC je pomembno prispeval k razvijanju projekta ETC Recharge Green, ki je bil potrjen julija 2012.	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	v teku	

© ASTERS - Julien Heuret

→ Udeleženci iz držav zunaj Alpe in Karpatske konvencije

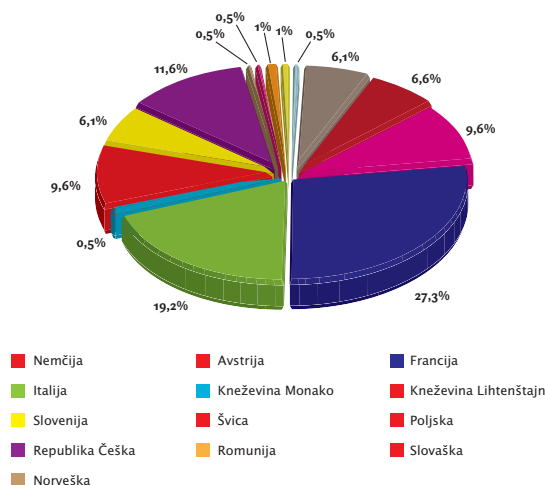

O dejavnostih in prioritetah mreže ALPARC odloča Mednarodni izvršni odbor (MIO), sestavljen iz 16 članov, ki zastopajo tako 8 držav pogodbenic Alpske konvencije kot tudi zavarovana območja v Alpah in zagotavljajo demokratično delovanje mreže. Konference in srečanja, namenjena izvajanju dejavnosti, so potekala v vseh državah alpskega loka in tudi zunaj njih.

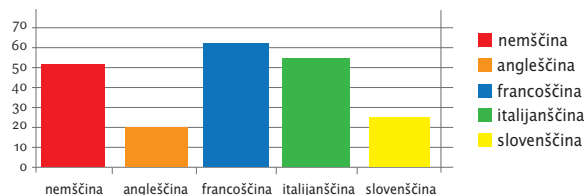
Publikacije mreže ALPARC so učinkovit instrument za ozaveščanje javnosti, pa tudi za obveščanje različnih partnerjev o poteku projektov ali o novih aktualnih temah na področju Alp.

V 16 letih obstoja je ALPARC uredil številne brošure in tematske dosjeje za informiranje in ozaveščanje različnih akterjev zavarovanih območij v Alpah. Te publikacije so skušale odgovarjati na razne potrebe in so bile včasih izdelane v partnerstvu z drugimi alpskimi organizacijami in ustanovami, kot so CIPRA, WWF, ISCAR, avstrijska Akademija za raziskovanje Alp, Inštitut za geografske raziskave, Univerza v Innsbrucku ... ALPARC je uredil 119 publikacij, prevedenih v 4 alpske jezike in pogosto tudi v angleščino. Od leta 2005 je del teh publikacij v elektronski obliki na razpolago na spletni strani. ALPARC si prizadeva za okolju prijazno izdelavo publikacij (reciklirani papir, papir s certifikatom FSC, ekološko črnilo itd.).

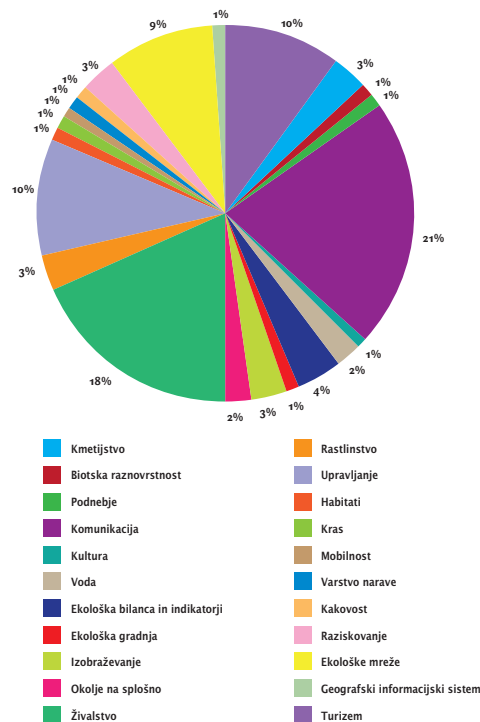
→ Kraji prireditev v letih 2001-2011

→ Jezikovne različice publikacij

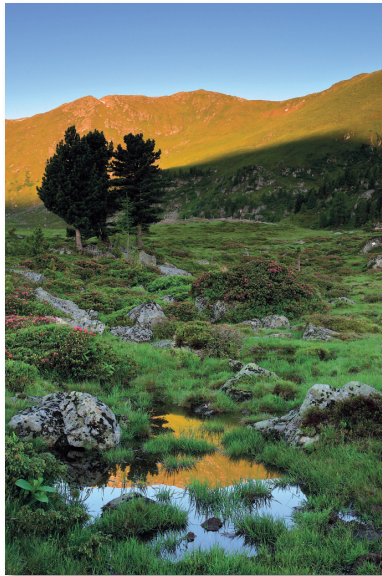
→ Na prireditvah obravnavane teme

Zgodovina nastanka mreže ALPARC

© ALPARC

© Nationalpark Nockberge - Helmut Moik

© ALPARC

© ASTERS - Patrick Perret

© Nationalpark Berchtesgaden - Johann Stanggassinger

Pred več kot 16-imi leti, oktobra 1995, je bila v južno francoskem Gapu ustanovljena Mreža zavarovanih območij v Alpah, ALPARC. Na prvi skupščini upravljavcev zavarovanih območij v Alpah je bil sprejet sklep o tesnejšem sodelovanju in medsebojni komunikaciji pri obravnavanju tematik, povezanih z varstvom narave in regionalnim razvojem.

Postopno se je izoblikovala mreža na meddržavni ravni, ki je alpski prostor v taki obliki do tedaj še ni poznal. Tako rekoč vsa zavarovana območja z lastnimi zaposlenimi so se začela udeleževati akcij mreže ALPARC, premagovati jezikovne ovire, odkrivati medsebojne podobnosti, razlike pa uporabiti kot povod za medsebojno učenje in do tedaj še neznano izmenjavo glede metod upravljanja z zavarovanimi območji v vseh alpskih državah. **Razvila se je mreža akterjev s konkretnimi akcijami, stalnimi delovnimi skupinami in skupnimi odnosi z javnostmi.**

Od Grenobla prek Gapa do Chambéryja

Sprva je mreža še delovala kot del Univerze v Grenoblu, leta 1995 pa so se začeli izvajati prvi projekti. Kmalu je bil ustanovljen lasten koordinacijski odbor v Narodnem parku Les Ecrins, katerega naloga je bila koordinacija mednarodnih aktivnosti zavarovanih območij. Od leta 2006 dalje ta poslovni element mreže, imenovan Task Force Protected Areas (TFPA), deluje pod okriljem Stalnega sekretariata Alpske konvencije; kot prostovoljni prispevek Francije (države in regij) k uresničevanju Alpske konvencije. **Glede na navedeno lahko ugotovimo, da se je status mreže od trenutka njene ustanovitve pravzaprav neprestano prilagajal, da bi zadostil procesu in sledil razvoju institucij Alpske konvencije.**

Pričevanja

»ALPARC že številna leta deluje izredno profesionalno [...]. Najbolj cenim njegov mednarodni pristop: zavedanje dejstva, da zaradi kulturnih razlogov ne morejo vse stvari potekati na isti način, a se lahko kljub temu pogovarjamo in delamo skupaj. Na žalost je to danes še vedno bolj izjema v Alpah, tako kot v drugih regijah. **ALPARC je premaknil stvari in veliko naredil za naravo in za ljudi. [...]** Sam sem doživel, do kakšne mere lahko povezovanje v mrežo onkraj administrativnih meja koristi naravi in prebivalstvu.«

Andreas Götz, Direktor ustanove CIPRA International 1996–2012 /FL

Pričevanja

»Bil sem v Gapu oktobra 1995, ko je bil ustanovljen Alparc! Če na kratko povzamem, kaj se je zgodilo med temi petnajstimi leti, bi rekel, da je ta korak kljub težavam zaradi jezikovnih razlik **dejansko odprl vrata do brodejnemu duhu in zares bistvenim spremembam.** Z eno besedo, rekel bi, da je Alparc nekakšen sprožilec.

Rekel bi tudi, da je Alparc zame absolutno temeljna organizacija, instrument, ki zares prispeva k ustvarjanju evropskega duha!«

Guido Méus, Narodni park Vanoise /FR

Zakaj je potreben nadaljnji razvoj mreže ALPARC?

Izrazito projektna naravnost mreže ALPARC ter dinamika in fleksibilnost, ki jo pričakujejo njeni partnerji, jo danes vodita v naslednji razvojni korak: **Mreža ALPARC potrebuje pravno podlago in strukturo, ki bosta omogočali izvajanje večjih skupnih projektov in ki bosta zavarovanim območjem v Alpah dali bolj izrazit mednarodni pečat in dodatno težo.** Vodilno načelo še naprej ostaja nuditi učinkovit in pragmatičen prispevek k uresničevanju Alpske konvencije in še zlasti njenega Protokola o varstvu narave.

Pričevanja

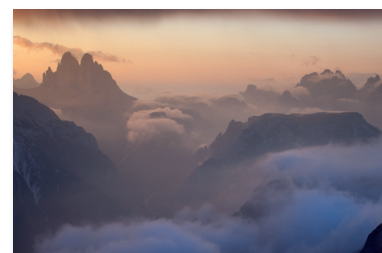
»ALPARC je za nas izrednega pomena, ker povezuje ljudi in njihove izkušnje pri upravljanju s parki v Alpah. Nudi tudi izjemno oporo pri skupnih projektih v Alpah, in po mojem mnenju najboljši način za vpeljavo Alpske konvencije.«

mag. Martin Šolar, direktor
Triglavskega narodnega
parka, /SL

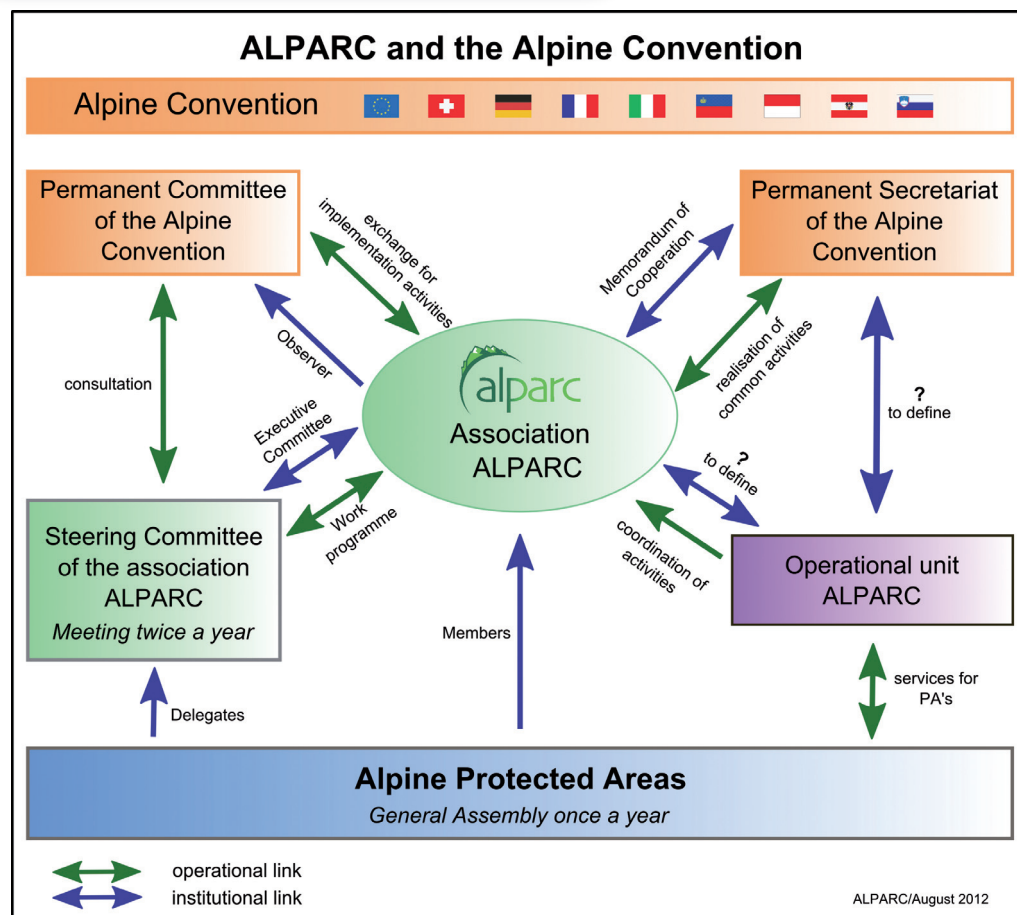
Do sedaj so skupne aktivnosti zavarovanih območij v Alpah vseh alpskih dežel financirali država Francija in njeni alpski regiji Rhône-Alpes in Provence-Alpes-Côte d'Azur, finančno podporo v posameznih projektih pa so izkazali Nemčija, Švica, Kneževini Monaco in Liechtenstein ter nekateri zasebni sponzorji (Fundacija MAVIA, Sklad Heidehof). Poleg tega je mesto Chambéry vse od leta 2006 brezplačno zagotavljalo potrebno infrastrukturo za delovanje Pisarne TFPA v „Alpski hiši“. Za tako velikodušno podporo francoskih partnerjev se na tem mestu prisrčno zahvaljujemo.

Sedaj pa je naloga nas vseh, da zagotovimo in zgradimo širšo podlago za ukrepe mednarodnega sodelovanja, v skladu s sloganom: **Alpska zavarovana območja – Skupaj za Alpe.**

Ta korak ni povezan s statutom obstoječe koordinacijske ekipe »Task Force zavarovana območja« pri Stalnem sekretariatu Alpske konvencije; njegov edini cilj je ta, da se mreža zavarovanih območij še dodatno okrepi in še bolj organizira in postane še bolj konkurenčna, ko predlaga mednarodne projekte za konkretno uresničevanje Alpske konvencije in njenih protokolov.

© Ufficio parchi naturali Alto Adige - Josef Hackhofer

Ustanovitev društva Alparc

© ALPARC

Vzpostavitev mreže s stoterimi institucionalnimi partnerji in upravljavci zavarovanih območij je zahtevna naloga. Prav to je morebiti razlog, da je bila mreža ALPARC do sedaj zelo uspešna kot neke vrste neformalna delovna skupnost, čeprav je bila „de facto organizacija“.

Z novo strategijo tesnega sodelovanja in povezovanja z Alpsko konvencijo in istočasno visoko avtonomijo mreže kot društva pa naj bi ta dejansko obstoječa organizacija dobila tudi ustrezen pravni okvir. Slednji je namreč predpogoj za še bolj učinkovito koordinacijo rastočega števila projektov in zahtev. Edini dejansko obstoječi pravni status za takšno veliko delovno skupnost je pravni status „društva“. Žal ta

prostor še ne pozna, lahko bi ga imenovali, društva „evropskega prava“, ki bi najbolje ustrezalo mednarodni strukturi mreže ALPARC.

Mednarodni usmerjevalni odbor mreže ALPARC zato predlaga, da se v okviru naslednjega Alpskega tedna in XII. Alpske konference leta 2012 v Švici izvede ustanovna skupščina društva ALPARC. Na ta način naj bi bila zagotovljena povezanost čim večjega števila mednarodno aktivnih zavarovanih območij v Alpah s ciljem ustvarjanja sinergij in povezovanja virov. Cilj dobro strukturirane mreže aktivnih članov v alpskem prostoru (vključno z nacionalnimi predstavniki) je okrepitev skupnih aktivnosti in ustvarjanje temelja za enotno financiranje.

Pričevanja

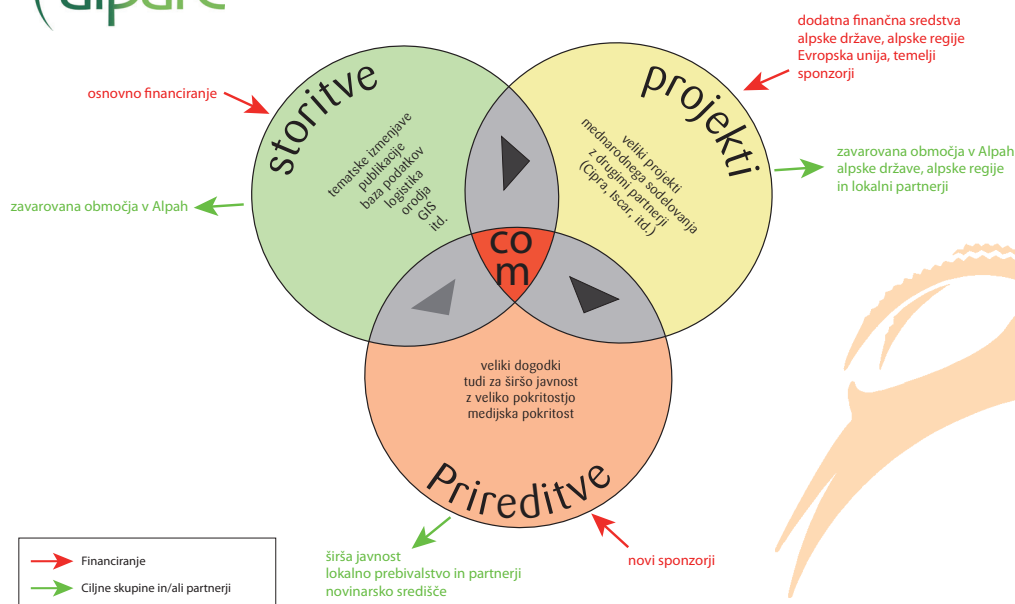
»Ta človeška pustolovščina me je zaznamovala ... po 15 letih so tu velika mednarodna srečanja, razmišljanja o velikih vprašanjih, kot so ekološki koridorji ali lokalni razvoj v gorah ... Ne morem se upreti temu, da ne bi delal povezav med majhnim klenim jedrom na začetku in današnjo prisotnostjo neke kolektivne inteligence, ki jo nenehno spremlja zadovoljstvo zaradi skupnega razmišljanja. Ugotoviš tudi, da se nisi zmotil!«

Claude Dautrey,
Narodni park Ecrins /FR

Nove usmeritve in organizacija dejavnosti mreže ALPARC

vsebina dejavnosti ALPARC-a

Mreža ALPARC se bo v naslednjih letih osredotočila na poglobitve izzivov alpskega in evropskega ozemlja:

- biotska raznovrstnost in ekološka povezanost,
- regionalni trajnostni razvoj in kakovost življenja,
- komunikacija in okoljsko izobraževanje.

Te delovne prioritete omogočajo soočanje s povsod prisotnimi pojavi svetovnega pomena, kot so podnebne spremembe in segrevanje zemlje, ohranjanje

biotske raznovrstnosti, pospeševanje ekonomsko in ekološko bolj trajnostnega razvoja ter ozaveščanje prebivalstva, zlasti mladine, o velikih izzivih naše dobe.

Z namenom uspešnega uresničevanja ciljev in okrepitve vidnosti Alparca bodo dejavnosti mreže odslej organizirane z delitvijo na tri velika področja: **storitve, projekti in javne prireditve**.

Koristi mreže ALPARC za zavarovana območja v Alpah

Poglavitni cilj mreže ALPARC je ta, da spodbuja in podpira izmenjavo izkušenj in znanj med upravitelji zavarovanih območij v Alpah glede vseh skupnih vprašanj. Upravitelji lahko s sodelovanjem pri aktivnostih, ki jih organizira ALPARC, najdejo vire in najprimernejša mesta za izmenjavo.

Sem upravitelj zavarovanega območja. Kaj mi lahko ponudi ALPARC?

ALPARC...

- ... **daje na razpolago** infrastrukturo in z njo povezane storitve (na primer logistično pomoč, posredovanje, podatke, razvijanje instrumentov upravljanja itd.);
- ... pomaga zavarovanim območjem **prihraniti čas in sredstva** pri usklajevanju skupnih dejavnosti in projektov (na primer s svojimi instrumenti za komunikacijo);
- ... **omogoča razvijanje projektov**, ki jih eno samo zavarovano območje ne bi moglo samo uresničiti (na primer ViViAlp, Multivizija);

- ... **lobira** za zavarovana območja v Alpah (na primer pri vladah in evropskih institucijah);
- ... prek evropskih projektov ali drugih virov **poišče finančna sredstva** za investiranje v skupne dejavnosti v korist vseh zavarovanih območij, ki so udeležene pri projektu (na primer: Iniciativa za ekološki kontinuum, ECONNECT, ALPENCOM, HABITALP).

Pričevanja

»Nadaljnje delovanje mreže ALPARC je torej [...] zelo pomembno. Ta mreža nam vsem ponuja: pričevanje o veliki raznolikosti izkušenj; možnost uresničevanja dejavnosti, ki jih mi kot posamezne organizacije ne bi mogli sami izpeljati; spoznavanje velike kolektivne moči, ki je koristna tako za vsako izmed naših območij posebej kot za splošno akcijo varovanja in ovrednotenja dediščine vseh alpskih območij.«
Christian Neumüller, Narodni park Vanoise /FR

© Parc national de la Vanoise - Christian Neumüller

© Parc National Suisse - Hans Lozza

Ekipa delovne enote mreže ALPARC

Task Force pri Stalnem sekretariatu Alpske konvencije

Z leve proti desni: Marie Stoeckel, Stéphane Morel, Renate Biedermann, Yann Kohler, Elena Maselli in Guido Plassmann
(Manjkajoča na fotografiji: Julika Jarosch – zaposlena za obdobje 2011–2012 na projektu Multivizija in ViViAlp)

Zahvalili bi se radi vsem našim partnerjem iz alpskih držav, ki so podprli izvajanje naših dejavnosti.

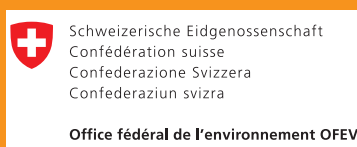
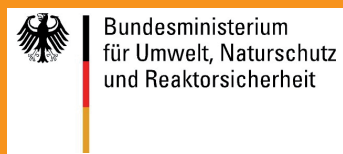
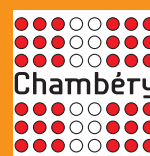

Poleg tega gre naša zahvala tudi vsem partnerjem, ki so omogočili mednarodno sodelovanje.

Région
PACA

Rhône-Alpes Région

Heidehof
Stiftung

ALPARC – Mreža zavarovanih območij v Alpah

Mrežo koordinira :

Pisarna za zavarovana območja Task Force pri Stalnem sekretariatu Alpske konvencije

Maison des parcs et de la montagne
256, rue de la République
F-73000 CHAMBERY

Tel. +33 . (0)4 79 26 55 00
Fax. +33 . (0)4 79 26 55 01

info@alparc.org www.alparc.org

Direktor publikacije: Guido PLASSMANN

Koordinacija: Elena MASELLI

Redakcija: Ekipa »Task Force zavarovana območja« pri Stalnem sekretariatu Alpske konvencije

Prevod: Tone DOLGAN, Matevž PREMELČ

Prelom in tisk: Imprimerie Notre Dame

Ilustracije: Fototeka ALPARC

Naslovna stran: © Parc national de la Vanoise – Christian BALAIS

Tiskano na recikliranem papirju z rastlinskim črnilom – Notre Dame (F), avgust 2012

